

Γενικές πληροφορίες - Φινλανδία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);
- 2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;
- 3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);
- 4 Ελλείψει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;
- 5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή:
 - 5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;
 - 5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομιάς;
 - 5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;
 - 5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;
- 6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)
- 7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;
- 8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;
- 9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;
 - 9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομιάς υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;
 - 9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;
 - 9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;
- 10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUE).

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Τα κληρονομικά ζητήματα διέπονται από τις διατάξεις του Κληρονομικού Κώδικα (40/1965). Ο μόνος τρόπος να προβλεφθεί η τύχη της κληρονομιαίας περιουσίας μετά τον θάνατο είναι να καταρτιστεί διαθήκη. Η διαθήκη συντάσσεται εγγράφως ενώπιον δύο

μαρτύρων. Ο διαθέτης υπογράφει τη διαθήκη κατά τον χρόνο σύνταξής της ή αναγνωρίζει προηγούμενη υπογραφή του επ' αυτής. Οι μάρτυρες υποχρεούνται να βεβαιώσουν τη σύνταξη διαθήκης θέτοντας την υπογραφή τους αφότου αυτή υπογραφεί από τον διαθέτη ή αφότου ο διαθέτης αναγνωρίσει την υπογραφή του επ' αυτής. Προφορική διαθήκη είναι επίσης δεσμευτική σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις.

Επιτρέπεται επίσης η σύνταξη αμοιβαίας διαθήκης, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις καταρτίζεται μεταξύ συζύγων για τη μεταβίβαση δικαιωμάτων κυριότητας μεταξύ τους. Η αμοιβαία διαθήκη υπόκειται στις τυπικές διατυπώσεις που ισχύουν για τους υπόλοιπους τύπους διαθήκης. Οι κανόνες που ισχύουν για την αμοιβαία διαθήκη μεταξύ συζύγων ισχύουν και για την αμοιβαία διαθήκη μεταξύ των συντρόφων που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Δεν τηρείται μητρώο διαθηκών από τις αρχές της Φινλανδίας.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Το δικαίωμα κληροδοσίας περιορίζεται προς όφελος των άμεσων κατιόντων και του/της συζύγου του θανόντος. Οι άμεσοι κατιόντες και τα υιοθετημένα τέκνα, καθώς και οι δικοί τους άμεσοι κατιόντες, δικαιούνται τη νόμιμη μοίρα στην κληρονομία. Η νόμιμη μοίρα αντιστοιχεί στο ήμισυ του μεριδίου της κληρονομιαίας περιουσίας που θα περιέρχεται στα πρόσωπα αυτά κατά την εξ αδιαθέτου διαδοχή.

Ο/η σύζυγος επίσης προστατεύεται στη διαθήκη του προαποβιώσαντος συζύγου. Ο/η επιζών(-ώσα) σύζυγος μπορεί να διατηρήσει την αδιαίρετη περιουσία του θανόντος συζύγου, με την επιφύλαξη αίτησης άμεσου κατιόντος για διανομή της κληρονομιαίας περιουσίας ή διαθήκης του διαθέτη. Ο/η επιζών(-ώσα) σύζυγος μπορεί, ωστόσο, να διατηρήσει την αδιαίρετη κατοικία την οποία χρησιμοποιούσαν οι σύζυγοι από κοινού, καθώς και την οικοσκευή, εκτός εάν ο /η επιζών(-ώσα) σύζυγος κατέχει ακίνητο το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως κατοικία.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Βασικοί νόμιμοι κληρονόμοι είναι οι άμεσοι κατιόντες, καθένας από τους οποίους κληρονομεί κατ' ισομοιρία. Σε περίπτωση που κάποιο τέκνο έχει αποβιώσει, υποκαθίσταται στη διαδοχή από τους δικούς του κατιόντες, ενώ όλες οι ρίζες της οικογένειας κληρονομούν κατ' ισομοιρία.

Σε περίπτωση που ο θανών ήταν έγγαμος αλλά δεν υπάρχουν εν ζωή άμεσοι κατιόντες του κατά τον χρόνο θανάτου του, η κληρονομιαία περιουσία περιέρχεται καταρχήν στον/στην επιζώντα (-ώσα) σύζυγο. Οι καταχωρισμένοι σύντροφοι έχουν δικαίωμα στην κληρονομία υπό τους ίδιους όρους με τους συζύγους.

Σε περίπτωση που κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου δεν υπάρχουν εν ζωή άμεσοι κατιόντες του και ο ίδιος δεν ήταν έγγαμος, κληρονομείται από τον πατέρα και τη μητέρα του κατ' ισομοιρία. Εάν ο πατέρας ή η μητέρα του θανόντος έχει αποβιώσει, το μερίδιό του/της διανέμεται στους αδελφούς και αδελφές του θανόντος. Σε περίπτωση που κάποιος αδελφός ή αδελφή έχει αποβιώσει, υποκαθίσταται στη διαδοχή από τους δικούς του κατιόντες, ενώ όλες οι ρίζες της οικογένειας κληρονομούν κατ' ισομοιρία. Εάν δεν υπάρχουν αδελφοί ή αδελφές ή κατιόντες αυτών, αλλά βρίσκεται στη ζωή ο πατέρας ή η μητέρα του κληρονομούμενου, αυτός(-ή) λαμβάνει όλη την κληρονομία.

Σε περίπτωση που κανένα από τα ανωτέρω πρόσωπα δεν βρίσκεται εν ζωή κατά τον χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου, η κληρονομία περιέρχεται στους γονείς του πατέρα και της μητέρας του κληρονομούμενου. Σε περίπτωση που ο παππούς ή η γιαγιά του κληρονομούμενου από την πλευρά του πατέρα ή της μητέρας του έχει αποβιώσει, το μερίδιό του/της περιέρχεται στα τέκνα του /της. Τα εξαδέλφια δεν έχουν κληρονομικό δικαίωμα.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή;

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;

Αρμόδιες για θέματα που αφορούν τη διαχείριση της κληρονομίας είναι διάφορες αρχές. Η απογραφή της κληρονομίας (*perukirja*), που συνίσταται σε κατάλογο με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της κληρονομίας, πρέπει να διαβιβάζεται στη φορολογική αρχή της περιοχής όπου διέμενε ο κληρονομούμενος εντός ενός μήνα από την κατάρτισή της. Επίσης, μπορεί να ζητηθεί η επικύρωση του καταλόγου των προσώπων τα οποία δικαιούνται μερίδιο επί της κληρονομίας από την τοπική υπηρεσία μητρώου. Το Δημόσιο Ταμείο είναι η κεντρική υπηρεσία η οποία είναι αρμόδια για θέματα που αφορούν κτήση περιουσίας από το Δημόσιο. Το περιφερειακό δικαστήριο (*käräjäoikeus*) της περιοχής όπου διέμενε ο κληρονομούμενος είναι αρμόδιο για κάθε υπόθεση που αφορά την κληρονομία.

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας;

Αποδοχή της κληρονομιάς μπορεί να γίνει με ανάληψη της ευθύνης της κληρονομιάς περιουσίας. Οι κληρονόμοι μπορεί επίσης να καταρτίσουν χωριστή δήλωση αποδοχής της κληρονομιάς. Σε περίπτωση που η κληρονομία έχει διαιρεθεί, η δήλωση αποδοχής πρέπει να καταρτίζεται προς τους υπόλοιπους κληρονόμους που έχουν αποδεχθεί την κληρονομία. Σε περίπτωση που η κληρονομία δεν έχει διανεμηθεί, η δήλωση αποδοχής πρέπει να καταρτίζεται προς τον διαχειριστή της κληρονομιάς. Η σχετική δήλωση μπορεί επίσης να προσκομιστεί ενώπιον των δικαστηρίων.

Δεν υπάρχει συγκεκριμένη μορφή για τη δήλωση αποποίησης της κληρονομιάς, ωστόσο αυτή πρέπει να καταρτίζεται εγγράφως. Η δήλωση αποποίησης καταρτίζεται από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο δικαιούται να λάβει μερίδιο στην κληρονομία, από τον διαχειριστή της κληρονομιάς, τον διανομέα της κληρονομιάς, τον εκτελεστή διαθήκης ή από τους κατόντες οι οποίοι υποκαθιστούν αποβιώσαντες κληρονόμους. Η δήλωση αποποίησης παράγει αποτελέσματα έναντι της κατάσχεσης από πιστωτές εφόσον ο αποποιούμενος κληρονόμος την κοινοποιήσει ως προς την κληρονομία του θανόντος ή υποβάλει τη δήλωση αποποίησης στο αρμόδιο κατά τόπο γραφείο μητρώου προκειμένου αυτή να καταχωριστεί στα σχετικά μητρώα (κεφ. 4 άρθρο 81 του Κώδικα Εκτέλεσης).

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

Δεν υπάρχει συγκεκριμένος τύπος για την κοινοποίηση των προθέσεων των δικαιούχων της διαθήκης. Δήλωση αποδοχής η οποία έχει υποβληθεί στον διαχειριστή ή διανομέα της κληρονομιάς θεωρείται ως δήλωση αποδοχής κληροδοσίας, όπως και κάθε άλλη ενέργεια του δικαιούχου σε σχέση με τα υπόψη περιουσιακά στοιχεία. Η ενημέρωση των κληρονόμων αποτελεί επαρκή ένδειξη ότι ο δικαιούχος προτίθεται να ασκήσει τα δικαιώματά του από τη διαθήκη.

Η δήλωση αποποίησης κληροδοσίας πρέπει να καταρτίζεται εγγράφως. Η δήλωση αποποίησης παράγει νόμιμα αποτελέσματα κατά της κατάσχεσης από πιστωτές, εφόσον ο δικαιούχος την κοινοποιήσει γραπτώς στους κληρονόμους ή καταθέσει την δήλωση αποποίησης στην τοπική υπηρεσία μητρώου προκειμένου αυτή να καταχωριστεί στο σχετικό μητρώο (κεφ. 4 άρθρο 81 του Κώδικα Εκτέλεσης).

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Οι κληρονόμοι οφείλουν να κοινοποιήσουν στον δικαιούχο ότι διεκδικούν το νόμιμο μερίδιό τους με δικαστικό επιμελητή ή με οποιονδήποτε άλλο επαληθεύσιμο τρόπο, εντός έξι μηνών από τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβαν γνώση της κληροδοσίας. Διεκδίκηση του νομίμου μεριδίου συνιστά και η σχετική δημοσίευση σε επίσημη εφημερίδα η οποία εκδίδεται εντός της ανωτέρω περιόδου, εάν η σχετική αξίωση δεν έχει κοινοποιηθεί στον δικαιούχο λόγω του ότι θεωρήθηκε ότι απέφευγε να του επιδοθεί το σχετικό έγγραφο ή σε περίπτωση που αυτός είναι αγνώστου διαμονής.

6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Οι φινλανδικές αρχές δεν κινούν κληρονομική διαδικασία αυτεπαγγέλτως. Μετά τον θάνατο ενός προσώπου καταρτίζονται καταρχάς τα κληρονομικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένης της απογραφής της κληρονομιάς. Η απογραφή της κληρονομιάς είναι έγγραφο με το οποίο αποσαφηνίζεται η κατάσταση της κληρονομιάς περιουσίας. Με άλλα λόγια, πρόκειται για κατάλογο των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της κληρονομιάς. Τα πρόσωπα τα οποία δικαιούνται μερίδιο επί της περιουσίας του θανόντος αναγράφονται στο έγγραφο της απογραφής, μαζί με τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού του επιζώντος συζύγου και τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της κοινής συζυγικής περιουσίας. Η απογραφή της κληρονομιάς πρέπει να γίνει εντός τριών μηνών από τον θάνατο του κληρονομούμενου, αλλά η σχετική προθεσμία μπορεί να παραταθεί από τις φορολογικές αρχές εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι.

Την υποχρέωση της απογραφής της κληρονομιάς φέρει ο κληρονόμος που έχει αναλάβει την ευθύνη της κληρονομιάς και είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση της κληρονομιάς περιουσίας ή, κατά περίπτωση, ο διαχειριστής της κληρονομιάς ή ο εκτελεστής της διαθήκης. Το πρόσωπο αυτό οφείλει να επιλέξει δύο εντολοδόχους για την απογραφή της κληρονομιάς. Στο έγγραφο της απογραφής πρέπει να επισυνάπτεται και έκθεση επί του οικογενειακού δέντρου του θανόντος. Στη Φινλανδία τηρούνται θρησκευτικά και πολιτικά ληξιαρχικά μητρώα, και επίσημα αποσπάσματα αυτών εκδίδονται είτε από το τοπικό γραφείο μητρώου είτε από την ενορία του θανόντος. Το έγγραφο απογραφής της κληρονομιάς αποστέλλεται στις φινλανδικές φορολογικές αρχές (*Verohallinto*) εντός ενός μήνα από την κατάρτιση των εγγράφων της κληρονομιάς.

Με τον θάνατο του διαθέτη, ο δικαιούχος της διαθήκης την κοινοποιεί στους κληρονόμους προς ενημέρωσή τους, με δικαστικό επιμελητή ή με άλλο επαληθεύσιμο τρόπο, παραδίδοντας σε αυτούς αντίγραφο της διαθήκης. Κληρονόμος ο οποίος επιθυμεί να αμφισβητήσει την διαθήκη οφείλει να υποβάλει σχετική δήλωση εντός έξι μηνών από τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβε γνώση της διαθήκης.

Η διανομή της κληρονομιαίας περιουσίας μπορεί να αρχίσει μόνον αφότου η κληρονομία έχει εκκαθαριστεί. Η εκκαθάριση της κληρονομίας συνίσταται στην εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομίας, στην εξόφληση των χρεών του θανόντος και της κληρονομίας και στην ικανοποίηση των αξιώσεων των κληρονόμων και/ή κληροδόχων. Για τους σκοπούς εκκαθάρισης της κληρονομίας, τα πρόσωπα τα οποία δικαιούνται μερίδιο επί της κληρονομίας αναλαμβάνουν τη συνδιαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομίας, εκτός εάν υπάρχει ειδική πρόβλεψη για τη διαχείριση της κληρονομίας. Εναλλακτικά προς την εν λόγω κοινή διαχείριση, τα πρόσωπα τα οποία δικαιούνται μερίδιο επί της κληρονομίας μπορούν να αιτηθούν ενώπιον των δικαστηρίων τον διορισμό διαχειριστή της κληρονομίας. Με τον διορισμό του διαχειριστή οι δικαιούχοι δεν έχουν πλέον δικαίωμα να αποφασίζουν για ζητήματα τα οποία αφορούν την κληρονομία. Καθήκον του διαχειριστή της κληρονομίας είναι να εφαρμόζει όλα τα μέτρα που απαιτούνται για την εκκαθάριση της κληρονομίας. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης της κληρονομίας, ο διαχειριστής οφείλει να ενημερώσει σχετικά τους δικαιούχους και να καταρτίσει σχετική έκθεση.

Μετά το πέρας της εκκαθάρισης, κάθε δικαιούχος μπορεί να ζητήσει την διανομή της κληρονομίας. Εάν ο κληρονομούμενος ήταν έγγαμος ή είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, η περιουσία πρέπει να διαιρεθεί προτού διανεμηθεί στους κληρονόμους. Οι δικαιούχοι μπορούν να συμφωνήσουν μεταξύ τους ως προς τον τρόπο διανομής της κληρονομίας. Προς τον σκοπό αυτό καταρτίζεται έκθεση διανομής της κληρονομίας, η οποία υπογράφεται από τους δικαιούχους και επικυρώνεται ως αληθής και ακριβής από δύο αμερόληπτους μάρτυρες.

Οι δικαιούχοι δύνανται επίσης να αποτανθούν στα δικαστήρια για την έκδοση απόφασης διορισμού διανομέα της κληρονομίας. Αυτό συμβαίνει συνήθως όταν οι δικαιούχοι αδυνατούν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τη διανομή της κληρονομίας. Ο διαχειριστής της κληρονομίας ή ο εκτελεστής της διαθήκης εκτελεί καθήκοντα διανομέα της κληρονομίας, εφόσον δεν διατηρεί κληρονομικό δικαίωμα και εφόσον υπάρξει σχετικό αίτημα των κληρονόμων και δεν έχει οριστεί άλλος διανομέας της κληρονομίας.

Ο διανομέας της κληρονομίας ορίζει τον τόπο και χρόνο της διανομής και καλεί, αποδεδειγμένα, τους κληρονόμους να παραστούν σε αυτήν. Ο διανομέας της κληρονομίας οφείλει να διασφαλίσει ότι οι κληρονόμοι συμφωνούν με τη διανομή. Εφόσον υπάρξει σχετική συμφωνία, η κληρονομία κατανέμεται σύμφωνα με αυτή. Εφόσον δεν υπάρξει συμφωνία, ο διανομέας πρέπει να διανείμει την κληρονομία κατά τρόπο ώστε κάθε δικαιούχος να λάβει μερίδιο από τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία τα οποία απαρτίζουν την κληρονομία. Εάν δεν είναι δυνατή η διανομή της κληρονομίας με άλλο τρόπο, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει κατόπιν πρότασης του διανομέα, την πώληση ορισμένων στοιχείων της κληρονομιαίας περιουσίας από τον διανομέα εν μέρει ή, εφόσον είναι αναγκαίο, την πώληση ολόκληρης της κληρονομιαίας περιουσίας. Ο διανομέας καταρτίζει και υπογράφει έκθεση επί της διανομής (*perinnönjakokirja*). Κάθε κληρονόμος μπορεί να αμφισβητήσει τη διανομή με την κίνηση δικαστικής διαδικασίας κατά των λοιπών κληρονόμων εντός έξι μηνών από τη διανομή.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Κληρονόμος (*perillinen*) είναι το πρόσωπο που συνδέεται με οικογενειακή ή συζυγική σχέση ή σχέση υιοθεσίας με τον θανόντα, όπως ορίζεται από τον νόμο. Κληροδόχος (*testamentinsaaja*) μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Κληρονόμος ή κληροδόχος μπορεί να είναι μόνον πρόσωπο εν ζωή κατά τον χρόνο του θανάτου του κληρονομούμενου. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τέκνα τα οποία έχουν συλληφθεί πριν από τον θάνατο του κληρονομούμενου, εφόσον αυτά έχουν γεννηθεί ζωντανά.

Κληρονόμος ή δικαιούχος ο οποίος επιθυμεί να διεκδικήσει τα δικαιώματά του πρέπει να αποδεχτεί την κληρονομία ή να κοινοποιήσει την αξίωσή του στο πρόσωπο ή τα πρόσωπα τα οποία έχουν αποδεχθεί την κληρονομία. Σε περίπτωση που η κληρονομία δεν έχει διανεμηθεί, η σχετική αξίωση πρέπει να κοινοποιηθεί στο πρόσωπο το οποίο διαχειρίζεται την κληρονομία ή σε δικαστήριο. Ο κληρονόμος ή κληροδόχος θεωρείται ότι έχει αποδεχθεί την κληρονομία εφόσον έχει αναλάβει την ευθύνη της κληρονομιαίας περιουσίας, είτε ατομικά είτε από κοινού με άλλο πρόσωπο, έχει συμμετάσχει στην κατάρτιση της απογραφής της κληρονομίας ή στη διανομή της ή έχει προβεί σε οποιοσδήποτε άλλες ενέργειες σε σχέση με την κληρονομιαία περιουσία.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Οι δικαιούχοι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη του θανόντος. Δικαιούχος που είναι υπεύθυνος για την απογραφή της κληρονομιαίας περιουσίας ευθύνεται προσωπικά για τα χρέη του θανόντος μόνο εφόσον δεν υποβάλει εμπρόθεσμα την απογραφή της κληρονομίας.

Τα χρέη του θανόντος και της κληρονομιαίας περιουσίας εξοφλούνται από το ενεργητικό της κληρονομίας. Οι δικαιούχοι ευθύνονται, ωστόσο, προσωπικά για τα χρέη που ανέλαβαν εξ ονόματος της κληρονομίας.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Τα έγγραφα τα οποία απαιτούνται για την μεταγραφή ακίνητης περιουσίας ποικίλλουν ανάλογα με το εάν η σχετική περιουσία αποκτήθηκε με εξ αδιαθέτου διαδοχή ή με διαθήκη. Κατά την αίτηση έκδοσης πιστοποιητικού μεταγραφής λόγω εξ αδιαθέτου

διαδοχής, η σχετική αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από το έγγραφο απογραφής της κληρονομίας, την έκθεση διανομής της κληρονομίας, το διάγραμμα οικογενειακού δέντρου του θανόντος, τυχόν εκθέσεις διαίρεσης της κληρονομίας και τυχόν έγγραφα που αφορούν την μεταβίβαση της κληρονομιάς περιουσίας. Ο αιτών πρέπει επίσης να αποδείξει τη νομική ισχύ της διανομής επισυνάπτοντας στην αίτηση είτε έγγραφο αποδοχής υπογεγραμμένο από όλους τους δικαιούχους είτε πιστοποιητικό νομικής ισχύος το οποίο έχει εκδοθεί από το αρμόδιο δικαστήριο του τόπου διαμονής του θανόντος.

Κατά την αίτηση για έκδοση πιστοποιητικού μεταγραφής δυνάμει διαθήκης, η σχετική αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από το έγγραφο απογραφής της κληρονομίας, το διάγραμμα οικογενειακού δέντρου του θανόντος, την πρωτότυπη διαθήκη, πιστοποιητικό νομικής ισχύος της διαθήκης, και αποδεικτικά στοιχεία ότι η διαθήκη έχει κοινοποιηθεί σε όλους τους κληρονόμους. Εάν ο κατάλογος των δικαιούχων πρέπει να επικυρωθεί ως αληθής και ακριβής από την τοπική υπηρεσία μητρώου, δεν απαιτείται να επισυναφθεί στην αίτηση διάγραμμα του οικογενειακού δέντρου του θανόντος.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Δεν είναι υποχρεωτική η υποβολή αίτησης διορισμού διαχειριστή της κληρονομίας. Εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση, το δικαστήριο υποχρεούται να διορίσει διαχειριστή για να αναλάβει τη διαχείριση της κληρονομίας. Η αίτηση υποβάλλεται από οποιονδήποτε κληρονόμο ή κληροδόχο ή από τον εκτελεστή της διαθήκης. Η κληρονομιά περιουσία μπορεί επίσης να μεταβιβασθεί στον διαχειριστή κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε πιστωτή της κληρονομίας ή του θανόντος, ή προσώπου το οποίο ευθύνεται για τα χρέη του θανόντος.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Οι δικαιούχοι συνδιαχειρίζονται τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας, εκτός εάν υπάρχει ειδική πρόβλεψη για τη διαχείριση της κληρονομίας. Οι δικαιούχοι μπορούν επίσης να συμφωνήσουν τη συνδιαχείριση της κληρονομίας και ότι αυτή θα παραμείνει αδιαίρετη μέχρι νεωτέρας ή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Η κληρονομία μπορεί να μεταβιβαστεί στον διαχειριστή της κληρονομίας με απόφαση δικαστηρίου. Σε αυτή την περίπτωση, παύει η συνδιαχείριση από μέρους των δικαιούχων και τα πρόσωπα αυτά παύουν να έχουν δικαίωμα λήψης αποφάσεων για θέματα που αφορούν την κληρονομία, ακόμη και αν οι σχετικές αποφάσεις ληφθούν ομόφωνα.

Ο κληρονομούμενος μπορεί να ορίσει συγκεκριμένο άτομο για τη διαχείριση της κληρονομίας ως εκτελεστή της διαθήκης του. Καθήκον του εκτελεστή διαθήκης είναι να διασφαλίσει την εκκαθάριση της κληρονομίας και την εκτέλεση της διαθήκης. Σε αυτή την περίπτωση, ο εκτελεστής μεριμνά για τα θέματα τα οποία, διαφορετικά, θα τελούσαν υπό την ευθύνη των δικαιούχων ή του διαχειριστή της κληρονομίας. Ο διορισμός εκτελεστή της διαθήκης δεν αποκλείει τον διορισμό διαχειριστή. Εφόσον στη διαθήκη υποδεικνύεται εκτελεστής, αυτός διορίζεται ως διαχειριστής, εκτός αν υπάρχει σοβαρός λόγος για τον μη διορισμό του.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Η συνδιαχείριση της κληρονομίας απαιτεί ομοφωνία εκτός από συγκεκριμένες ειδικές περιπτώσεις. Σε περίπτωση συνδιαχείρισης της κληρονομίας, οι δικαιούχοι εκπροσωπούν την κληρονομία σε συναλλαγές με τρίτους, και σε δικαστικές υποθέσεις που αφορούν την κληρονομία. Ωστόσο, σε περίπτωση που επιβάλλεται η λήψη επείγοντος μέτρου, αυτό μπορεί να ληφθεί ακόμη και χωρίς τη συναίνεση όλων των δικαιούχων της κληρονομίας. Επίσης, οι δικαιούχοι της κληρονομίας μπορούν να διορίσουν κάποιον διαχειριστή της κληρονομίας.

Κατά τον διορισμό διαχειριστή της κληρονομίας το δικαστήριο εκδίδει και παραδίδει στον διαχειριστή έγγραφο όπου ορίζεται η κληρονομία για την οποία ισχύει ο διορισμός του. Οι εξουσίες του διαχειριστή ισχύουν μόνο για τη συγκεκριμένη κληρονομία. Μετά την μεταβίβαση της κληρονομίας στην αρμοδιότητα του διαχειριστή, αυτός εκπροσωπεί την κληρονομία σε συναλλαγές με τρίτους και σε δικαστικές υποθέσεις που την αφορούν. Καθήκον του διαχειριστή της κληρονομίας είναι να προβεί σε κάθε ενέργεια η οποία απαιτείται για την εκκαθάριση της κληρονομίας. Ο διαχειριστής της κληρονομίας οφείλει να λάβει τη γνώμη των δικαιούχων της κληρονομίας για κάθε θέμα το οποίο τους αφορά. Ακόμη και σε αυτή την περίπτωση, ωστόσο, η συναίνεση των δικαιούχων της κληρονομίας δεν αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου από τον διαχειριστή.

Το εύρος των εξουσιών του εκτελεστή διαθήκης κατά την εκκαθάριση της κληρονομίας εξαρτάται από το περιεχόμενο της διαθήκης. Εφόσον δεν ορίζεται άλλως στη διαθήκη, ο εκτελεστής διαθέτει τις ίδιες εξουσίες με τον διαχειριστή της κληρονομίας.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Η απογραφή της κληρονομίας και η έκθεση διανομής της κληρονομίας είναι τα έγγραφα τα οποία εκδίδονται κατά την περάτωση της κληρονομικής διαδικασίας και αποδεικνύουν την κατάσταση και τα δικαιώματα των δικαιούχων.

Το έγγραφο απογραφής της κληρονομίας πρέπει να ορίζει τους δικαιούχους, τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του θανόντος, τους δικαιούχους και τον/την επιζώντα(-ώσα) σύζυγο (ακόμα και αν αυτός(-ή) δεν δικαιούται μερίδιο επί της κληρονομίας).

Η έκθεση διανομής αποτελεί τη βάση για τη διανομή της κληρονομίας. Δεν αποτελεί ωστόσο εκτελεστό τίτλο υπό την έννοια ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την κίνηση διαδικασίας μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης ή ως βάση για τη μεταβίβαση της κυριότητας περιουσιακού στοιχείου. Η επιβολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης προϋποθέτει την έκδοση χωριστής οριστικής δικαστικής απόφασης.

Η έννοια της αποδεικτικής ισχύος των εγγράφων δεν αναγνωρίζεται στο φινλανδικό δίκαιο.

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 02/03/2018